

SUPERKRAFT TILL ARBETSLIVET

Anvisningar för
förtroendemannavalen
inom den offentliga
sektorn 2023

SUPER

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	4
FACKAVDELNINGEN SOM ARRANGÖR AV FÖRTROENDEMANNVALEN	6
Vem kan bli (huvud)förtroendeman?	6
(Huvud)förtroendemannens uppgifter.....	6
FÖRE VALET	7
Kartläggning av (huvud)förtroendemannaläget	7
Kartläggning inom välfärdsområdena	7
Kartläggning inom baskommunen	8
Förhandlingar med arbetsgivaren	8
I förhandlingarna inom välfärdsområdet avtalar man om:.....	9
I förhandlingarna i baskommunen avtalar man om:	9
Uppdatering av medlemsuppgifter	9
Att kontrollera medlemsantalet	9
Det viktiga dataskyddet	10
VALET INOM VÄLFÄRDSOMRÅDET	11
Helsingfors stad och HNS.....	11
Välfärdsrådets huvudförtroendeman.....	11
Välfärdsrådets vice huvudförtroendeman	11
Välfärdsrådets förtroendeman.....	12
Rösträtt och valbarhet	12
Medlemmar i välfärdsområdestyrelsen.....	13
Att förlora sin rösträtt och valbarhet.....	13
Fackavdelningarna arrangerar valet.....	13
Centralvalnämnd	14
Att tillsätta centralvalnämnd.....	14
Ärenden som ska behandlas i det konstituerande mötet	14
Valmeddelande	15
Centralvalnämndens mandatperiod	15
Kandidatur.....	16
Kandidatnominering.....	17
Att ställa upp som kandidat	17
Kandidatpresentationerna i valgalleriet	17
Att anmäla sig som förtroendeman i välfärdsområdet.....	18
Kandidatlista	18
Att dra tillbaka kandidaturen.....	18
Valsätt.....	18
Sämjoval	19
Omröstning	19
Elektronisk omröstning	19
Valresultat	19
Välfärdsrådets valmöte	20
Efter valmötet.....	21
Val av koordinerande/förhandlande huvudförtroendeman	21
Välfärdsrådets fyllnadsval	21
Välfärdsrådets förtroendemanna i ett nötskal	22

VALET I BASKOMMUNEN.....	24
Förtroendemannavalet inom välfärdssammanslutningar	24
Baskommunens huvudförtroendeman	24
Baskommunens vice huvudförtroendeman	24
Baskommunens förtroendeman	25
Rösträtt och valbarhet	25
Att kontrollera medlemsuppgifterna.....	26
Att förlora sin rösträtt och valbarhet.....	26
Medlemmar i kommunstyrelsen.....	26
Fackavdelningen som valarrangör	26
Valnämnd eller centralvalnämnd?	27
Valnämndens/centralvalnämndens uppgifter	28
Tidsschema för valet	29
Valmeddelande	29
Kandidatur.....	29
Kandidatnominering.....	30
Att ställa upp som kandidat	30
Att anmäla sig som baskommunens förtroendeman	30
Kandidathandling.....	30
Att dra tillbaka kandidaturen.....	31
Valsätt	31
Sämjoval	32
Omröstning.....	32
Att informera medlemmarna	33
Baskommunens valmöte.....	33
Efter valmötet.....	34
Val av koordinerande/förhandlande huvudförtroendeman	34
Baskommunens fyllnadsval	34
Baskommunens förtroendemannaval i ett nötskal	36
EFTER VALET	38
Anmälningar till förbundet och arbetsgivaren.....	38
Fullmakt åt huvudförtroendemännen	39
Arkivering av valdokument.....	39
Att överklaga utgången av valet.....	39
Samarbete mellan förtroendemännen och fackavdelningen	40
Om förtroendet försvinner	40
KOMMUNIKATION SOM EN DEL AV ETT FRAMGÅNGSRIKT VAL	41
Använd alla informationskanaler	41
Att presentera kandidaterna	42
Tips för valarbete	42
Uppdatering av kontaktuppgifterna.....	42

Inledning

Inom kommunsektorn hör SuPer till huvudavtalsorganisationen Sote rf (Social- och hälsovårdens förhandlingsorganisation) som förhandlar och avtalar om den offentliga sektorns tjänste- och arbetskollektivavtal. Inom den offentliga sektorn hör även Social- och hälsovårdens fackorganisation Tehy och Finlands Brandmäns förbund SPAL till Sote rf. Inom den offentliga sektorn har SuPer egna huvudförtroendemän och förtroendemän, vars mandatperiod vanligtvis är fyra år. Den pågående mandatperioden förlängdes dock undantagsvis med ett år och löper ut i slutet av år 2023. **Man väljer de nya (huvud)förtroendemännen för treårsperioden 2024 - 2026.**

Under hösten 2023 förrättas förtroendemanna- och fackavdelningarna i SuPers fackavdelningar inom den offentliga sektorn. I valen väljs huvudförtroendemän både till välfärdsområdena och till baskommunerna. I valen kan kandidera SuPers valbara medlemmar som jobbar inom den offentliga sektorn. Fackavdelningarnas medlemmar som jobbar inom den privata sektorn kan inte delta i förtroendemanna- och fackavdelningarna för den offentliga sektorn.

Utöver de huvudförtroendemän som väljs genom val kan man inom välfärdsområden och i baskommunerna utse förtroendemän om man har avtalat om det med arbetsgivaren. Under varje val i den här handboken finns det noggrannare instruktioner om hur förtroendemännen utses inom respektive område.

Inom den offentliga sektorn är det fackavdelningen som ansvarar för att arrangera förtroendemanna- och fackavdelningarna. Fackavdelningar inom samma välfärdsområde ska arrangera välfärdsområdets förtroendemanna- och fackavdelningarna tillsammans. Dessutom ska **varje fackavdelning arrangera förtroendemanna- och fackavdelningarna i varje kommun/stad inom sitt verksamhetsområde** för sina medlemmar som jobbar inom småbarns- och förskolepedagogiken eller utbildningen. Detta val kallas för baskommunens förtroendemanna- och fackavdelningarna.

Trots att Helsingfors stad och HNS (Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt) inte bildar egna välfärdsområden ska deras förtroendemanna- och fackavdelningarna genomföras på samma sätt som inom välfärdsområdena.

Dessutom ska fackavdelningarna ta hänsyn till de medlemmar som är anställda av någon välfärdssammanslutning, såsom ISLAB eller NordLab. Förtroendemanna- och fackavdelningarna i välfärdssammanslutningar genomförs på samma sätt som i en baskommun där flera fackavdelningar arrangerar valet tillsammans (se *Förtroendemanna- och fackavdelningarna*)

inom välfärdssammanslutningar, s. 24) Förbundet kommer under hösten att kontakta alla fackavdelningar som detta val är aktuellt för.

Förbundet stöder fackavdelningarna med att anordna förtroendemannaalen. I den här handboken beskrivs i detalj hur förtroendemannaalen arrangeras både inom välfärdsområdet och i baskommunerna. **Alla dokumentmallar och blanketter som behövs i valen finns på förbundets webbplats superliitto.fi/fortroendemannaalen.** Där finns även en förteckning över välfärdsområdena med tillhörande fackavdelningar i storleksordning samt allt annat material och all information som behövs inför valen.

Fackavdelningarna kan även använda färdigt material för att marknadsföra valen. Fackavdelningens ordförande kan beställa materialet från Palveluvarastointi på webben.

Under hösten 2023 anordnar förbundet valutbildning för fackavdelningarna. Tider och anmälningsinstruktioner för valutbildningarna finns i OmaSuPer. Mer information om utbildningarnas innehåll finns på superliitto.fi/fortroendemannaalen. **För att det skulle gå så smidigt som möjligt att arrangera valen är det viktigt att fackavdelningens styrelse deltar i valutbildningen.**

FRÅGA OM VALEN

Eventuella frågor om valen kan skickas per e-post till följande adresser:

frågor angående
valarrangemang:
lmvaalit@superliitto.fi

frågor angående förhandlingar
med arbetsgivare samt
(huvud)förtroendemännens
uppgifter och utbildning:
edu.aktiivit@superliitto.fi

FACKAVDELNINGEN SOM ARRANGÖR AV FÖRTROENDEMANNAVALEN

Varje fackavdelning inom den offentliga sektorn ska delta i att arrangera förtroendemannavalet inom det välfärdsområde som fackavdelningen är verksam i. Dessutom ska varje fackavdelning anordna förtroendemannaval i varje baskommun/stad inom sitt eget verksamhetsområde för de medlemmar som är anställda av kommunen/staden i fråga.

Att delta i förtroendemannavalet är medlemmarnas grundrättighet och en möjlighet att påverka sin egen intressebevakning. Fackavdelningen ska i samband med att den arrangerar valet se till att alla valbara och röstberättigade medlemmar inom den offentliga sektorn får information om vilket val de får delta i, hur man kan kandidera i valet, hur kandidater nomineras och hur man kan rösta i valet.

VEM KAN BLI (HUVUD)FÖRTROENDEMAN?

Varje valbar medlem i fackavdelningen har rätt att kandidera i huvudförtroendemannavalet eller bli förtroendeman inom sitt verksamhetsområde. För att framgångsrikt kunna sköta uppdraget som (huvud)förtroendeman ska man ha en vilja att sköta gemensamma ärenden, känna till förhållandena på arbetsplatserna, vara samarbetsvillig och kunna förhandla. SuPer ordnar utbildning för sina (huvud)förtroendemen och ger stöd med uppdraget.

(HUVUD)FÖRTROENDEMANNENS UPPGIFTER

(Huvud)förtroendemannens uppgift är att representera SuPer-medlemmarna, tolka kollektivavtalen och se till att avtalen följs samt förhandla fram lokala avtal med arbetsgivaren och förhandla om andra ärenden som berör personalen. (Huvud)förtroendemen är med och utvecklar arbetsgemenskapen tillsammans med de arbetstagare hon/han representerar och med arbetsgivaren. De ser till att arbetstagarna behandlas lika och rättvist samt ger råd och stöder medlemmarna i arbetslivet och i dess förändringar.

FÖRE VALET

Fackavdelningarna ska påbörja valförberedelserna i god tid så att varje val kan genomföras enligt tidtabell innan den nya mandatperioden inleds. **Före valförberedelserna ska fackavdelningarnas styrelser noggrant läsa igenom dessa anvisningar och delta i förbundets valutbildning.**

KARTLÄGGNING AV (HUVUD)FÖRTROENDEMANNALÄGET

Valförberedelserna inleds med att redan i början på hösten kartlägga (huvud)förtroendemannaläget. (Huvud)förtroendemannaläget för välfärdsområdet kartläggs i ett gemensamt möte med de fackavdelningar som är verksamma inom området. Till mötet kallas välfärdsområdets huvudförtroendemän samt från varje fackavdelning åtminstone ordförande. Vid behov kan man även kalla förtroendemännen till mötet.

I samma möte ska man gå igenom det lokala avtalet om förtroendemannaorganisationen och förtroendemännens tidsanvändning samt kolla hur länge avtalet gäller och om det behöver uppdateras.

Huvudregeln är att det är den största fackavdelningen inom välfärdsområdet som sammankallar mötet om fackavdelningarna inte sinsemellan har kommit överens om något annat. Kallelsen till mötet skickas till alla områdets fackavdelningar inom den offentliga sektorn, till deras e-postadresser superXXX@superliitto.fi (XXX ska ersättas med fackavdelningens nummer). En förteckning över välfärdsområdena med tillhörande fackavdelningar i storleksordning finns på superliitto.fi/fortroendemannaaval.

När det gäller baskommunen är det fackavdelningens styrelse eller centralvalnämnd som genomför kartläggningen. I samband med kartläggningen ska man även kolla om det finns medlemmar som är anställda av någon välfärdssammanslutning (se *Förtroendemannaavalet inom välfärdssammanslutningar*, s. 24).

Kartläggning inom välfärdsområdena

Inom välfärdsområdena kontrollerar fackavdelningarna i sitt gemensamma möte i kollektivavtalet grunderna för hur man beräknar antalet huvudförtroendemän och deras tidsanvändning samt diskuterar målsättningar för de lokala förhandlingarna. Före mötet ska varje fackavdelning kontrollera antalet medlemmar som är anställda av välfärdsområdet (se *Att kontrollera medlemsantalet* s. 9). I det gemensamma mötet går man igenom följande:

- Hur ser välfärdsområdet ut: vilka fackavdelningar är verksamma inom området och vilka fackavdelningar deltar i att arrangera valet?
- Det totala antalet SuPer-medlemmar som ska representeras inom välfärdsområdet

Från mötet förs ett protokoll som skickas elektroniskt till alla fackavdelningar. Protokollet i original med bilagor arkiveras tillsammans med övriga valhandlingar (se *Arkivering av valdokument* s. 39).

Kartläggning inom baskommunen

Inom baskommunen är det fackavdelningens styrelse som kartlägger medlemsantalet i baskommunerna inom fackavdelningens verksamhetsområde, ser över det gällande lokala avtalet om förtroendemannaverksamheten och avgör om det finns eventuella förändringsbehov. Om flera fackavdelningar har samma kommun inom sitt stadgeenliga verksamhetsområde ska fackavdelningarna göra kartläggningen tillsammans. I kartläggningen ska man bland annat gå igenom:

- hur många val man ska anordna: hur många baskommuner med SuPer-medlemmar hör till fackavdelningens verksamhetsområde? Är det en eller flera?
- om fackavdelningen delar sitt verksamhetsområde med någon annan/några andra fackavdelningar?
- det totala antalet SuPer-medlemmar i arbetsgivarens tjänst.

FÖRHANDLINGAR MED ARBETSGIVAREN

Efter att förtroendemannaläget har kartlagts kan de lokala förhandlingarna vid behov inledas. Har man redan tidigare tecknat ett lokalt avtal med arbetsgivaren om förtroendemannaaorganisationen och förtroendemännens tidsanvändning kan man även i fortsättningen följa det avtalet om båda parterna godkänner det.

Behöver man förhandla inleds förhandlingarna med att skicka en begäran till arbetsgivaren. Begäran kan göras via e-post eller med en särskild blankett. En färdig mall på blanketten finns på webben superliitto.fi/fortroendemannaval.

Inom välfärdsområdet bestämmer fackavdelningarna tillsammans med huvudförtroendemännen vem som ska skicka in förhandlingsbegäran till arbetsgivaren och representera SuPer vid förhandlingen.

I baskommunen är det fackavdelningen som skickar förhandlingsbegäran till arbetsgivaren. I förhandlingarna deltar vanligtvis fackavdelningens ordförande tillsammans med den nuvarande huvudförtroendemannen. Fackavdelningen ska förhandla med varje baskommun inom sitt verksamhetsområde. Om flera fackavdelningar har samma baskommun inom sitt verksamhetsområde kommer man sinsemellan överens om vem som deltar i förhandlingarna.

I förhandlingarna inom välfärdsområdet avtalar man om:

- antalet huvudförtroendemän på heltid, deras tidsanvändning och rätt till utbildning
✓ utöver antalet medlemmar ska man ta hänsyn till välfärdsområdets storlek, verksamhetens innehåll och omfattning inom välfärdsområdet, antalet kollektivavtal som tillämpas samt olika lönesystem och förhandlingsbehov inom området
- vice förtroendemännens tidsanvändning och/eller rätt till utbildning
- antalet förtroendemän samt deras tidsanvändning och/eller rätt till utbildning.

I förhandlingarna i baskommunen avtalar man om:

- antalet huvudförtroendemän, deras tidsanvändning och rätt till utbildning
✓ utöver antalet medlemmar ska man ta hänsyn till kommunens eller annan enhets storlek, verksamhetens innehåll och omfattning inom kommunen, antalet kollektivavtal som tillämpas, lönesystemet samt olika lönesystem och förhandlingsbehov inom kommunen
- vice förtroendemännens tidsanvändning och/eller rätt till utbildning
- antalet förtroendemän samt deras tidsanvändning och/eller rätt till utbildning.

Uppdatering av medlemsuppgifter

För ett framgångsrikt val är uppdaterade medlemsuppgifter en avgörande faktor. Utifrån medlemsuppgifterna kan man bland annat räkna ut antalet medlemmar som ska representeras samt kontrollera medlemmarnas valbarhet och rösträtt.

Man ska uppmuntra medlemmarna att kontrollera och vid behov uppdatera sina medlemsuppgifter innan medlemsantalet räknas ut. Uppgifter som medlemmen ska kontrollera, förutom sina egna kontaktuppgifter (adress, telefonnummer och e-post-adress), är anställningsuppgifterna. Medlemmarna kan kontrollera och uppdatera sina uppgifter genom att logga in på Oma SuPer via förbundets webbplats på superliitto.fi/ medlemsidorna.

Att kontrollera medlemsantalet

Fackavdelningen/fackavdelningarna ska före förhandlingarna med arbetsgivaren tillsammans kontrollera antalet medlemmar som jobbar inom välfärdsområdet/baskommunerna. Medlemsantalet påverkar till exempel (huvud)förtroendemännens tidsanvändning. **När man räknar ut medlemsantalet ska man räkna med både de medlemmar som betalar medlemsavgiften genom en fullmakt och de som betalar medlemsavgiften själva.**

Fackavdelningarna kan kontrollera sitt medlemsantal inom de olika kollektivavtalen genom att logga in på Aktiivin SuPer via superliitto.fi. Mer detaljerade instruktioner för hur man kontrollerar medlemsantalet finns både i Aktiivin SuPer och på webben superliitto.fi/fortroendemannaval. Medlemsuppgifterna kan granskas av fackavdelningens ordförande, huvudförtroendeman, sekreterare och ansvariga för medlemsregistret. Antalet självbetalande medlemmar kan man kontrollera med förbundets medlemsenhet som vid behov skriver ett intyg för förhandlingarna med arbetsgivaren. Man ska skicka eventuella förfrågningar i god tid via <https://securemail.superliitto.fi> (mottagare *Jäsenyysasiat*).

Det viktiga dataskyddet

Medlemsuppgifterna är känsliga personuppgifter. Vid hantering av medlemsuppgifter ska fackavdelningen vara ytterst försiktig och ta hänsyn till dataskyddet. **Fackavdelningen får endast hantera de egna medlemmarnas uppgifter.** Medlemskapet i ett fackförbund är känslig information som ska hanteras extra noggrant. Alla medlemsuppgifter ska hanteras varsamt och får inte överlåtas till utomstående. **Med utomstående menar man också representanter för andra fackavdelningar.**

Ifall dokument måste skrivas ut måste de förvaras noggrant. Originaldokument och bilagor arkiveras så att de inte hamnar i fel händer. Kopior ska förstöras efter användning i dataskyddsavfall/dokumentförstörare/bränning eller annat liknande sätt.

All e-post mellan e-postadresser som slutar med *superliitto.fi* är färdigt skyddad. Ordföranden kan alltså från fackavdelningens egen e-post normalt skicka post till andra e-postadresser som slutar på *superliitto.fi*, exempelvis till förbundets kontor. **Om e-post som innehåller personuppgifter skickas från någon annan än en *superliitto.fi*-adress måste man alltid komma ihåg att använda skyddad e-post via <https://securemail.superliitto.fi>.**

VALET INOM VÄLFÄRDSOMRÅDET

I valet inom välfärdsområdet väljer de SuPer-medlemmar som arbetar för området sina huvudförtroendemän och vice huvudförtroendemän. **Fackavdelningarna inom samma välfärdsområde ska arrangera** välfärdsområdets val tillsammans. Den privata sektorns fackavdelningar deltar dock inte i valen.

Både kandidatnomineringen och omröstningen i valet sker elektroniskt. En utomstående aktör ansvarar för det elektroniska valsystemet som förbundets personal inte har tillgång till. **Kandidatnomineringen sker inom alla välfärdsområden 3. – 13.10.2023 och omröstningen 1. – 13.11.2023.** Bortsett från kandidatnomineringen och omröstningen ska fackavdelningarna ta hand om alla praktiska arrangemangen kring valet.

Helsingfors stad och HNS

Förtroendemannavalet inom Helsingfors stad och HNS ska genomföras på samma sätt som inom välfärdsområdena. De fackavdelningar som deltar i valet inom dessa områden finns på webben superliitto.fi/fortroendemannaval.

Välfärdsområdets huvudförtroedeman

Välfärdsområdets huvudförtroendemän representerar alltid alla SuPer-medlemmar som arbetar för välfärdsområdet. Huvudförtroendemännen kan komma överens om att dela upp ansvarsområden geografiskt eller enligt sektorer men representerar vid behov även andra medlemmar. Antalet huvudförtroendemän och deras tidsanvändning förhandlas fram med arbetsgivaren före valet (se *Förhandlingar med arbetsgivaren* s. 8). Målsättningen är att inom varje välfärdsområde få så många huvudförtroendemän på heltid som möjligt.

Välfärdsområdets vice huvudförtroedeman

Vice huvudförtroendemännen vikarierar vid behov för huvudförtroendemännen. Man väljer lika många vice huvudförtroendemän som huvudförtroendemän. Huvudförtroendemännen och vice huvudförtroendemännen inom varje välfärdsområde kommer sinsemellan överens om en gällande vikariepraxis. Har man inte kommit överens om annat är vice huvudförtroendemännen allmänna suppleanter för huvudförtroendemännen.

Ifall en huvudförtroendeman av någon anledning avgår under mandatperioden blir den vice huvudförtroendeman som fått flest röster i valet automatiskt vald till ny huvudförtroendeman om inte vice huvudförtroendemen sinsemellan har kommit överens om annat. Då förrättas ett fyllnadsval för att välja en ny vice huvudförtroendeman i stället för den som blir ny huvudförtroendeman. Om en vice huvudförtroendeman avgår under mandatperioden förrättar man också ett fyllnadsval. Mer information om fyllnadsval finns på sidan 21.

Välfärdsområdets förtroendeman

Man förhandlar med arbetsgivaren om antalet förtroendemen och deras rätt till utbildning. Man kommer lokalt överens om förtroendemännens verksamhetsområde men vid behov representerar de alla SuPer-medlemmar som är anställda av välfärdsområdet.

Valbara SuPer-medlemmar kan anmäla sitt intresse för förtroendemannauppdraget till sin egen fackavdelning (se *Att anmäla sig som förtroendeman i välfärdsområdet* s. 18). Centralvalnämnden utser de anmälda till förtroendemen. Finns det fler anmälda än det finns lediga poster ska de anmälda först och främst sinsemellan komma överens om hur man fördelar posterna. Kommer man inte överens är det centralvalnämnden som fattar beslutet i sitt möte.

RÖSTRÄTT OCH VALBARHET

Rösträtt betyder att man har rätt att rösta i valet. Röstberättigade i välfärdsområdets förtroendemannaval är de ordinarie SuPer-medlemmar som på valdagen är anställda av välfärdsområdet.

Valbarhet betyder att man har rätt att kandidera i valet. Valbara i välfärdsområdets val är i regel de som även har rösträtt. Medlemmar som fungerar som förmän har dock inte rätt att kandidera i valet.

Medlemmen kan kontrollera sin rösträtt och valbarhet i Oma SuPer-tjänsten. **Eventuella förändringar i medlemsuppgifterna ska göras senast 10.9.2023 för att säkerställa att de hinner bli uppdaterade innan uppgifterna om de röstberättigade och valbara medlemmarna överförs till det elektroniska valsystemet.** Felaktiga medlemsuppgifter kan innebära att medlemmen förlorar sin rösträtt och valbarhet i valet. **Medlemmen är alltid själv ansvarig för att uppgifterna är korrekta.**

Fackavdelningens pensionsmedlemmar och SuPers studerandemedlemmar är varken valbara eller röstberättigade i valet. Fackavdelningens medlemmar som jobbar inom den privata sektorn har inte heller rätt att kandidera eller rösta i välfärdsområdets förtroendemannaval.

Medlemmar i välfärdsområdesstyrelsen

En medlem i välfärdsområdesstyrelsen eller i ett organ som behandlar personalärenden (t.ex. lönenämnd eller -kommitté) **kan inte samtidigt vara (huvud)förtroendeman.** Enligt 78 § i lagen om välfärdsområden är ordföranden i styrelsen för ett samfund som sköter bevakningen av personalens intressen inom välfärdsområdet (på SuPer är det fackavdelningen) inte valbar till välfärdsområdesstyrelsen. Den som i egenskap av förhandlare för samfundet ansvarar för intressebevakningen (förtroendeman eller huvudförtroendeman) är inte heller valbar.

Att förlora sin rösträtt och valbarhet

En medlem som säger upp sitt medlemskap i SuPer eller på något annat sätt (t.ex. genom att byta arbetsgivare till ett annat välfärdsområde eller till den privata sektorn) förlorar sin rösträtt innan valet inleds får inte rösta i valet även om hon/han får meddelande om omröstning.

Ifall en kandidat säger upp sitt medlemskap i SuPer eller på något annat sätt (t.ex. genom att byta arbetsgivare till ett annat välfärdsområde eller till den privata sektorn) förlorar sin valbarhet innan valet inleds kan hon/han inte kandidera i valet. Hon/han ska omedelbart meddela det till förbundet per e-post lmvaalit@superliitto.fi. Om medlemmen förlorar sin valbarhet efter att omröstningen har inletts går hennes/hans röster till spillo.

Fackavdelningarna arrangerar valet

Trots att förbundet handhar den elektroniska kandidatnomineringen och omröstningen **ligger ansvaret för att förrätta valet hos fackavdelningarna.** För att arrangera valet bildar fackavdelningarna inom varje välfärdsområde en centralvalnämnd. Välfärdsområdets alla fackavdelningar, förutom fackavdelningarna inom den privata sektorn, ska vara representerade i centralvalnämnden.

Centralvalnämnd

Centralvalnämnden ansvarar för de praktiska arrangemangen kring valet, såsom att inleda valet och informera medlemmarna om valet, instruera kandidaterna, bekräfta valresultatet och anmäla de invalda till förbundet och till arbetsgivaren.

Att tillsätta centralvalnämnd

Centralvalnämnden inom välfärdsområdet tillsätter man på fackavdelningarnas gemensamma möte **i god tid och senast 10 dagar innan kandidatnomineringen inleds**. Det är ordföranden för den största fackavdelningen som sammankallar mötet om fackavdelningarna inte kommit överens om något annat. **Kallelserna till centralvalnämndens konstituerande och övriga möten ska skickas i god tid och senast en vecka före mötet. Kallelsen skickas till välfärdsområdets alla fackavdelningar som är verksamma inom den offentliga sektorn, till deras egna e-postadresser.** På webben superliitto.fi/fortroendemannaval finns en förteckning över fackavdelningarna inom varje välfärdsområde i storleksordning.

I det konstituerande mötet ska delta två representanter från varje fackavdelning: fackavdelningens ordförande och en annan styrelsemedlem som styrelsen väljer bland sig. **En styrelsemedlem som kandiderar i valet kan dock inte representera fackavdelningen.** Om fackavdelningens ordförande kandiderar till (huvud)förtroendemän ska vice ordföranden representera fackavdelningen i mötet. **De som deltar i det konstituerande mötet bildar centralvalnämnden.**

Ärenden som ska behandlas i det konstituerande mötet

I sitt konstituerande möte väljer centralvalnämnden en ordförande och en sekreterare bland deltagarna. Dessa personer fungerar även som kontaktpersoner till förbundets kontor. **Direkt efter mötet ska sekreteraren meddela förbundet kontaktpersonernas namn och kontaktuppgifter, vilket välfärdsområde de representerar och hur många huvudförtroendemän på hel- eller deltid som ska väljas inom välfärdsområdet** (exempel: fem huvudförtroendemän på heltid och en på 50 %). **Dessutom ska man meddela om det blir någon tid över för andra än huvudförtroendemän** (exempel: 4 timmar i veckan för förtroendemän). Uppgifterna ska skickas med skyddad e-post från adressen <https://securemail.superliitto.fi> (mottagare *Lmvaalit*).

I det konstituerande mötet ska centralvalnämnden även utarbeta valmeddelandet, bestämma hur valmeddelandet ska delas ut till medlemmarna och vem som ansvarar för utdelningen i olika kanaler.

Man ska redan i det konstituerande mötet komma överens om tillvägagångssätt (närvaro eller distans) och datum för kommande möten samt gå igenom förberedelserna och praxis för mötena. Om dessa möten kan man läsa mer under Valsätt (s. 18) och Valmöte (s. 20).

Från centralvalnämndens möten förs alltid protokoll som skickas elektroniskt till alla kallade fackavdelningar, till deras egna e-postadresser. Protokollet i original med bilagor arkiveras med de övriga valhandlingarna (se *Arkivering av valdokument* s. 39).

Det finns färdiga dokumentmallar för centralvalnämndens föredragningslistor och protokoll på webben superliitto.fi/fortroendemannaval.

Valmeddelande

I valmeddelandet berättar man för medlemmarna om förtroendemanna valet, meddelar tidpunkten för valet och berättar hur man kan delta i valet. I valmeddelandet ska framgå antalet poster av huvudförtroendemän, vice huvudförtroendemän samt förtroendemän. Valet inleds då valmeddelandet publiceras. **Valmeddelandet ska publiceras** på arbetsplatsernas anslagstavlor, fackavdelningarnas webbsidor och eventuella sociala medier **senast en vecka innan kandidatnomineringen börjar**. Dessutom ska varje fackavdelning skicka valmeddelandet per e-post till sina egna röstberättigade medlemmar.

Det finns en färdig dokumentmall för valmeddelandet på webben superliitto.fi/fortroendemannaval.

Centralvalnämndens mandatperiod

Centralvalnämndens mandatperiod varar till nästa ordinarie huvudförtroendemanna valet. Om fackavdelningens representant/representanter slutar i fackavdelningens styrelse mitt i mandatperioden ska fackavdelningen välja en ny/nya representanter till centralvalnämnden.

CENTRALVALNÄMNDEN ✓

- utser kontaktpersoner för att ha kontakt med förbundets kontor (konstituerande möte)
- bestämmer tillvägagångssätt och datum för kommande möten (konstituerande möte)
- utarbetar valmeddelandet (konstituerande möte)
- meddelar förbundet kontaktpersonernas namn, välfärdsrådets namn samt antalet huvudförtroendemen som ska väljas inom välfärdsområdet (genast efter konstituerande möte)
- publicerar valmeddelandet (senast 26.9.2023)
- instruerar och hjälper kandidaterna (under valet)
- konstaterar valsätt i sitt möte (mellan 17. – 22.10.2023)
- håller valmötet (senast 24.11.2023)
- fastställer valresultatet (valmöte)
- vid behov väljer och utser förtroendemen (valmöte)
- anmäler huvud-, vice huvud- och förtroendemännen till arbetsgivarna och till förbundet (senast 26.11.2023)
- skickar in protokollet från valmötet till förbundet (senast 31.12.2023)
- arkiverar valhandlingarna och övriga dokument (senast 31.12.2023)
- sammanträder regelbundet, minst en gång per år under valperioden och går igenom och fastställer eventuella förändringar bland förtroendemännen och ser till att fyllnadsval förrättas vid behov.

KANDIDATUR

Alla valbara SuPer-medlemmar kan ställa upp i välfärdsrådets förtroendemannaval. Den som vill kandidera ska själv anmäla sig via det elektroniska valsystemet (se *Att ställa upp som kandidat* s. 17). Det behövs inga valmansföreningar för att nominera kandidater.

Man ställer i första hand upp som kandidat till posten som huvudförtroendeman. Det går inte att enbart kandidera till posten som vice huvudförtroendeman. Om en medlem inte vill kandidera till posten som huvudförtroendeman men vill bli förtroendeman ska hon/han anmäla det till sin fackavdelning (se *Att anmäla sig som förtroendeman i välfärdsområdet* s. 18).

Kandidatnominering

Kandidatnomineringen inleds inom alla områden 3.10.2023 kl. 00.01 och avslutas 13.10.2023 kl. 16.00. Kandidatnomineringen sker elektroniskt. I valmeddelandet informerar man medlemmarna officiellt om kandidatnomineringen och berättar hur man ställer upp som kandidat. Valmeddelandet ska publiceras senast en vecka innan kandidatnomineringen inleds. Det är viktigt att påbörja valförberedelserna och informera om valet i god tid så att alla huvudförtroendemannaposter säkert blir fyllda.

Att ställa upp som kandidat

De medlemmar som vill kandidera i valet anmäler sig själva som kandidater i det elektroniska valsystemet. Man loggar in på valsystemet via SuPers webbsidor superliitto.fi/fortroendemannaval med sina personliga bankkoder eller mobil ID. I samband med inloggningen bekräftar valsystemet medlemmens valbarhet och välfärdsområde. Man kan endast kandidera inom sitt eget välfärdsområde.

Efter inloggningen ska medlemmen ge/bekräfta sina egna kontaktuppgifter och andra uppgifter som behövs i valsystemet. Kandidaten kan kontrollera och ändra sina uppgifter fram till att kandidatnomineringen avslutas genom att logga in till systemet och klicka på *Ändra uppgifter*-fliken.

Om medlemmen har problem med inloggningen eller vill dra tillbaka sin kandidatur ska hon/han omedelbart kontakta förbundet per e-post lmvaalit@superliitto.fi.

Kandidatpresentationerna i valgalleriet

Alla kandidater i valet inom välfärdsområdet presenteras i valgalleriet på förbundets offentliga webbsida. Genom att kandidera godkänner kandidaten att hennes/hans kandidatuppgifter får publiceras i valgalleriet.

Utöver kandidatuppgifterna kan kandidaterna själva ladda upp ett foto och lägga till andra uppgifter om sig själva i galleriet. Efter att nomineringstiden har gått ut får varje kandidat per e-post detaljerade instruktioner om hur man ska gå till väga om man vill publicera en bild på sig själv och presentera sig mer omfattande i valgalleriet.

Valgalleriet publiceras för väljarna 30.10.2023. Med hjälp av valgalleriet, kandidatuppgifterna och kandidatpresentationerna kan väljarna hitta sin kandidat.

Även fackavdelningarna kan med fördel utnyttja sina webbsidor till att presentera kandidaterna inom välfärdsområdet. **Utöver det är kandidaterna själva ansvariga för sitt valarbete.** Stöd för valarbetet får man till exempel av dokumentet *Tips för valarbete* (se s. 42).

Att anmäla sig som förtroendemän i välfärdsområdet

Alla valbara SuPer-medlemmar inom välfärdsområdet kan anmäla sig som förtroendemän. Man anmäler sig genom att fylla i en särskild blankett och skicka den antingen skannad eller som foto till fackavdelningens e-postadress senast 13.10.2023. Blanketten finns på webben superliitto.fi/fortroendemannaval.

Fackavdelningens representanter tar med sig uppgifterna om de anmälda till centralvalnämnden som utser välfärdsområdets förtroendemän i samma möte som valet avslutas.

Kandidatlista

Efter att kandidatnomineringen har avslutats skickar förbundet senast 17.10.2023 en förteckning över alla godkända kandidater inom välfärdsområdet och deras kandidatnummer per e-post till fackavdelningarna, centralvalnämndens kontaktpersoner och till alla godkända kandidater. Kandidatnumreringen för varje välfärdsområde börjar från nummer två (2).

Att dra tillbaka kandidaturen

Vill en kandidat dra tillbaka sin kandidatur innan omröstningen inleds, måste hon/han meddela det per e-post till lmvaalit@superliitto.fi **senast 29.10.2023**. Meddelanden som anländer senare kan inte noteras och eventuella röster som kandidaten får går till spillo.

VALSÄTT

Valsättet beror på antalet kandidater. Om det efter att kandidatnomineringen har avslutats finns färre eller lika många kandidater som lediga huvudförtroendemannaposter på heltid har det uppstått ett sämjoval och någon omröstning behövs inte. Om det finns fler kandidater än det finns lediga huvudförtroendemannaposter på heltid blir det omröstning.

Centralvalnämnden ska sammankallas för att konstatera valsätt så fort kandidatlistan getts tillkänna men allra senast 22.10.2023. Man ska komma överens om datumet redan i det konstituerande mötet. Kallelsen till mötet ska skickas i god tid och senast en vecka före mötet. Kallelsen skickas till fackavdelningarnas egna e-postadresser. Har det uppstått sämjoval ska valresultatet och valets gång antecknas i mötesprotokollet. Då behövs det inget separat valmöte.

Dessutom ska man utse och protokollföra områdets förtroendemän. Finns det fler anmälda än det finns förtroendemannaposter och de anmälda inte sinsemellan har kommit överens om hur posterna fördelas ska centralvalnämnden genomföra valet.

Om det blir omröstning ska valmötet hållas mellan **14. – 24.11.2023** (se s. 20).

Ifall alla huvudförtroendemannaposter inte blir fyllda och kandidater till de lediga posterna hittas senare ska man förrätta fyllnadsväl (se *Välfärdsområdets fyllnadsväl* s. 21).

Sämjoval

Finns det färre eller lika många kandidater som huvudförtroendemannaposter på heltid som ska fyllas uppstår det sämjoval. Då behövs det ingen omröstning utan valresultatet konstateras i centralvalnämndens möte och antecknas i protokollet. Fackavdelningarna ska informera sina medlemmar om att det inte behövs någon omröstning och meddela valresultatet. Man kan fylla eventuella lediga poster genom fyllnadsväl även under en pågående mandatperiod (se *Välfärdsområdets fyllnadsväl*, s. 21).

Omröstning

Finns det efter att kandidatnomineringen har avslutats flera kandidater än det finns huvudförtroendemannaposter på heltid som ska fyllas blir det omröstning. **Omröstningen sker samtidigt inom alla välfärdsområden, dvs. 1. – 13.11.2023. Omröstningen sker endast elektroniskt** och fackavdelningarnas uppgift är att instruera medlemmarna om hur man röstar.

Elektronisk omröstning

Den elektroniska omröstningen börjar 1.11.2023 kl. 00.01 och slutar 13.11.2023 kl. 16.00. Man röstar genom att logga in på valsystemet på webben superliitto.fi/fortroendemannaval med sina personliga bankkoder eller mobil ID.

När man loggar in identifierar valsystemet väljarens välfärdsområde och kontrollerar att hon/han är röstberättigad och inte har röstat än. Efter att den givna rösten har blivit bekräftad i systemet har man använt sin rösträtt och kan inte rösta på nytt eller ändra på sin röst. Den givna rösten går inte att koppla ihop med väljaren.

Om medlemmen inte kan logga in på valsystemet men anser sig ha rösträtt ska hon/han omedelbart kontakta förbundet per e-post lmvaalit@superliitto.fi.

Valresultat

När röstningstiden har gått ut räknar det elektroniska valsystemet fram valresultatet. **Den kandidat (eller kandidater) som fått mest röster väljs till huvudförtroendemän. Den kandidat (eller kandidater) som fått näst mest röster väljs till vice huvudförtroendemän.** Om det till exempel ska väljas två huvudförtroendemän till välfärdsområdet, väljs de två kandidater som fått mest röster till huvudförtroendemän och de två kandidater som fått mest röster efter de första två kandidaterna till vice huvudförtroendemän. Om rösterna faller jämt mellan några av kandidaterna sker utlottningen automatiskt i valsystemet.

Välfärdsområdenas valresultat skickas 14.11.2023 per e-post från förbundet till respektive centralvalnämnds kontaktpersoner, områdets fackavdelningar och kandidaterna. Därefter ska centralvalnämnden i varje område ordna ett valmöte för att fastställa valresultatet. Efter mötet ska valresultatet så snabbt som möjligt meddelas till medlemmarna, arbetsgivarna och förbundets medlemsenhet.

VÄLFÄRDSOMRÅDETS VALMÖTE

Välfärdsområdets förtroendemannaval avslutas alltid med ett valmöte oavsett om det uppstått sämjoval eller omröstning. Valmötet kan med fördel ordnas elektroniskt, till exempel via Teams. I valmötet deltar medlemmarna i centralvalnämnden.

Om det uppstått sämjoval kan valmötet hållas i samband med att man konstaterar valsättet (se *Valsätt* s. 18). I annat fall ska valmötet ordnas efter att valresultatet blivit klart, tidigast 14.11.2023. **Valmötet ska hållas senast 24.11.2023** så att centralvalnämnden hinner meddela de invalda till arbetsgivaren och förbundets medlemsenhet och att anmälningarna kan behandlas i tid. Kallelsen till mötet ska skickas i god tid och senast en vecka före mötet till fackavdelningarnas egna e-postadresser.

I valmötet går man igenom och antecknar i protokollet valets gång och valresultatet. Dessutom ska man utse och protokollföra områdets förtroendemän. Finns det fler anmälda än det finns förtroendemannaposter och de anmälda inte sinsemellan har kommit överens om hur posterna fördelas är det centralvalnämnden som fattar beslutet i sitt möte.

Man går igenom punkterna i den ordning som de står på föredragningslistan. Det finns en färdig dokumentmall för föredragningslistan/protokollet på webben superliitto.fi/fortroendemannaval. Man ska skicka en kopia på protokollet för kännedom till områdets alla fackavdelningar och till förbundet. Kopian till förbundet ska man skicka in som skyddad e-post på <https://securemail.superliitto.fi> (mottagare *Lmvaalit*). Protokollet i original ska arkiveras (se *Arkivering av valdokument* s. 39).

Valet avslutas då valresultatet har bekräftats och valmötet har hållits.

Efter valmötet

Direkt efter valmötet ska fackavdelningarna meddela valresultatet till sina medlemmar, anmäla de invalda/utsedda (huvud)förtroendemännen till både arbetsgivaren och förbundets medlemsenhet samt ge fullmakt åt de valda huvudförtroendemännen att förhandla för fackavdelningen. Den fackavdelning som centralvalnämndens ordförande hör till ansvarar för arkivering av valhandlingarna. Man kan läsa mera om anmälningar, fullmakt och arkivering i avsnittet *Efter valet* (s. 38)

Val av koordinerande/förhandlande huvudförtroendeman

Inom de välfärdsområden där det väljs fler än en huvudförtroendeman är det att rekommendera att huvudförtroendemännen bland sig väljer en koordinerande/förhandlande huvudförtroendeman. Det underlättar samarbetet mellan huvudförtroendemännen och fackavdelningen samt samarbetet mellan förbundet och huvudförtroendemännen. Det kan även hända att arbetsgivaren inte godkänner alla huvudförtroendemän till förhandlingsbordet och då fungerar den koordinerande huvudförtroendemannen också som förhandlare.

Till den koordinerande/förhandlande huvudförtroendemannen väljer man den kandidat som i valet fått mest röster ifall huvudförtroendemännen inte sinsemellan kommer överens om något annat. Om huvudförtroendemännen har blivit valda genom sämjoval kommer de sinsemellan överens om vem som blir koordinerande/förhandlande huvudförtroendeman. När man inte en överenskommelse är det lotten som avgör valet.

Välfärdsområdets fyllnadsväl

Om en huvudförtroendeman avgår under mandatperioden, väljs den vice huvudförtroendeman som fått mest röster till ny huvudförtroendeman om vice huvudförtroendemännen inte sinsemellan kommer överens om något annat. Därefter ska fackavdelningarna förrätta ett fyllnadsväl för att välja en ny vice huvudförtroendeman.

Man ska även arrangera fyllnadsväl om det efter valet finns lediga (vice)huvudförtroendemannaposter kvar och kandidater hittas senare. Förtroendemän kan också vid behov utses under hela valperioden (se *Välfärdsområdets förtroendeman* s. 12).

Blir det aktuellt med ett fyllnadsväl inom välfärdsområdet ska centralvalnämndens ordförande kontakta förbundet per e-post yleishallinto@superliitto.fi för vidare instruktioner.

Alla nya (huvud)förtroendemän ska meddelas till medlemmarna och anmälas både till förbundets medlemsenhet och till arbetsgivaren (se s. 38).

VÄLFÄRDS- OMRÅDETS FÖRTROENDE- MANNAVAL 2023

Augusti

Förbundets
valutbildningar

September

Förbundets
valutbildningar

Uppdatering av
medlemsuppgifter

**senast
10.9.2023**

Kartläggning av
förtroende-
mannaläget

Förhandlingarna
med arbets-
givaren

Anmäla till förbundet
kontaktpersonerna,
det aktuella välfärds-
området samt antalet
huvudförtroendemen
som ska väljas

**direkt efter
konsttue-
rande möte**

Central-
valnämndens
konsttuerande
möte

**senast
24.9.2023**

- välja kontaktpersoner
- bestämma kommande möten och tillvägagångssätt
- utarbeta valmeddelandet

Publicering av
valmeddelandet

**senast
26.9.2023**

Oktober

Elektronisk
kandidat-
nominering

**3.–13.10.
2023**

Kandidatlistorna
skickas ut
från förbundets
kontor

17.10.2023

**Valresultatet
meddelas
till medlem-
marna**

Sämjoval

- Valresultatet bekräftas
- Förtroendemän utses/väljs
- Valet avslutas

Omröstning

- Elektronisk omröstning 1.–13.11.2023
- Valresultatet från förbundet 14.11.2023
- Centralvalnämndens valmöte senast 24.11.2023
 - valresultatet bekräftas
 - förtroendemän utses/väljs
 - valet avslutas

Central-
valnämnden
konstaterar i sitt
möte valsättet

**Sämjoval
eller
omröstning?**

**mellan
17. – 22.10.
2023**

November

De invalda (huvud)förtroendemännen anmäls till förbundets medlemsenhet och till arbetsgivaren

**senast
26.11.2023**

December

Fullmakt åt de valda huvudförtroendemännen

**senast
31.12.2023**

Protokollet från valmötet till förbundet och arkivering av valhandlingarna

**senast
31.12.2023**

Förtroende-
manna-
uppdraget
börjar

VALET I BASKOMMUNEN

Valet i baskommunen innebär att varje fackavdelning ska välja huvudförtroendeman och vice huvudförtroendeman i varje kommun/stad inom sitt verksamhetsområde. Man kan kontrollera fackavdelningens verksamhetsområde i stadgarna (1 §). **Fackavdelningen ska förrätta ett eget val i varje kommun som tillhör fackavdelningens verksamhetsområde. Om flera fackavdelningar har samma kommun inom sitt verksamhetsområde ska valet i den kommunen arrangeras i samarbete mellan fackavdelningarna.** I valet ska delta SuPers ordinarie medlemmar som är anställda av baskommunen. Den privata sektorns fackavdelningar deltar inte i valet.

Fackavdelningen inleder valet och ansvarar för de praktiska arrangemangen kring valet efter att man kartlagt antalet förtroendemannaval som ska arrangeras inom verksamhetsområdet och förhandlat med arbetsgivaren/-givarna om antalet huvudförtroendeman, deras tidsanvändning och om hur valet ska organiseras i praktiken.

Förtroendemannavalet i baskommunerna ska förrättas mellan 15.9. och 24.11.2023 så att man hinner handlägga anmälningarna om de invalda/utsedda (huvud)förtroendemännen i tid och (huvud)förtroendemännen är redo att inleda mandatperioden 1.1.2024. I valet väljer man endast huvudförtroendeman och vice huvudförtroendeman.

Förtroendemannavalet inom välfärdssammanslutningar

Förtroendemannavalet inom välfärdssammanslutningar, såsom NordLab och ISLAB, genomförs på samma sätt som valet i de baskommuner som flera fackavdelningar har inom sitt verksamhetsområde (se *Valnämnd eller centralvalnämnd?* s. 27). För mer information kan man kontakta förbundet på yleishallinto@superliitto.fi.

Baskommunens huvudförtroendeman

Baskommunens huvudförtroendeman representerar alla SuPer-medlemmar som arbetar för kommunen. Man förhandlar om antalet huvudförtroendeman och deras tidsanvändning med arbetsgivaren före valet (se *Förhandlingar med arbetsgivaren* s. 8).

Baskommunens vice huvudförtroendeman

Vice huvudförtroendemannen vikarierar för huvudförtroendemannen då hon/han är tillfälligt förhindrad att sköta sitt uppdrag. Man väljer lika många vice huvudförtroendeman som huvudförtroendeman. Finns det flera vice huvudförtroendeman är de allmänna, dvs. inte personliga suppleanter och kommer tillsammans med huvudförtroendemännen överens om en gällande vikariepraxis.

Om en huvudförtroendeman avgår under mandatperioden blir den vice huvudförtroendeman som fått flest röster i valet automatiskt vald till ny huvudförtroendeman om vice huvudförtroendemännen sinsemellan inte kommit överens om något annat. Då förrättar man ett fyllnadsval för att välja en ny vice huvudförtroendeman. Om en vice huvudförtroendeman avgår under mandatperioden förrättar man också ett fyllnadsval (se *Baskommunens fyllnadsval* s. 34).

Baskommunens förtroendeman

Man förhandlar med arbetsgivaren om antalet förtroendeman i baskommunen och deras rätt till utbildning. Man kommer lokalt överens om förtroendemannens verksamhetsområde men vid behov representerar de alla SuPer-medlemmar som är anställda av baskommunen.

Valbara SuPer-medlemmar kan anmäla sitt intresse för förtroendemannaupdraget till sin egen fackavdelning (se *Att anmäla sig till baskommunens förtroendeman* s. 30). (Central)valnämnden utser de anmälda till förtroendemännen. Finns det fler anmälda än det finns förtroendemannaposter ska de anmälda först och främst sinsemellan komma överens om hur man fördelar posterna. Kommer man inte överens är det (central)valnämnden som fattar beslutet i sitt möte.

RÖSTRÄTT OCH VALBARHET

Rösträtt betyder att man har rätt att rösta i valet. Röstberättigade i baskommunens förtroendemannaval är de ordinarie SuPer-medlemmar som på valdagen är anställda av kommunen/staden i fråga.

Valbarhet betyder att man har rätt att kandidera i valet. Valbara är i regel de som även har rösträtt. Medlemmar som fungerar som förmän har dock inte rätt att kandidera i valet.

Fackavdelningens pensionärsmedlemmar och SuPers studerandemedlemmar är varken valbara eller röstberättigade i valet. **Fackavdelningens medlemmar som jobbar inom den privata sektorn har inte heller rätt att kandidera eller rösta i förtroendemannavalet inom den offentliga sektorn.**

Att kontrollera medlemsuppgifterna

Medlemmen kan kontrollera sin rösträtt och valbarhet i Oma SuPer-tjänsten. **Eventuella förändringar i medlemsuppgifterna ska göras senast tre veckor före valet** så att uppgifterna säkert hinner bli uppdaterade innan valet inleds. Felaktiga medlemsuppgifter kan innebära att medlemmen förlorar sin rösträtt och valbarhet i valet. **Medlemmen är alltid själv ansvarig för att uppgifterna är korrekta.**

Att förlora sin rösträtt och valbarhet

En medlem som säger upp sitt medlemskap i SuPer eller på något annat sätt (t.ex. genom att byta arbetsgivare) förlorar sin rösträtt innan valet inleds får inte rösta i valet även om hon/han får länken till omröstningen.

Ifall en kandidat säger upp sitt medlemskap i SuPer eller på något annat sätt (t.ex. genom att byta arbetsgivare) förlorar sin valbarhet innan valet inleds kan hon/han inte kandidera i valet. Hon/han ska omedelbart meddela det till förbundet per e-post lmvaalit@superliitto.fi. Om medlemmen förlorar sin valbarhet efter att omröstningen har inletts går rösterna hon/han får till spillo.

Medlemmar i kommunstyrelsen

En person som är medlem i kommunstyrelsen, i styrelsen för en samkommun eller ett organ som behandlar personalärenden (t.ex. lönenämnd eller -kommitté) **kan inte samtidigt vara (huvud)förtroendeman**. Enligt 35§ i kommunallagen är ordföranden i styrelsen för ett samfund som sköter bevakningen av personalens intressen i kommunen (på SuPer är det fackavdelningen) eller den som i egenskap av förhandlare för samfundet ansvarar för intressebevakningen (förtroendeman eller huvudförtroendeman) inte valbar till kommunstyrelsen.

FACKAVDELNINGEN SOM VALARRANGÖR

Det är fackavdelningens uppgift att arrangera förtroendemanna- och baskommunval i varje baskommun som hör till fackavdelningens verksamhetsområde. Om flera fackavdelningar har samma baskommun inom sitt verksamhetsområde ska fackavdelningarna arrangera valet tillsammans. Rösträtt i varje val har endast de medlemmar som huvudförtroendemannen kommer att representera.

För att förrätta valet ska fackavdelningen/fackavdelningarna tillsätta en valnämnd eller centralvalnämnd, som handhar de praktiska arrangemangen.

Valnämnd eller centralvalnämnd?

Om fackavdelningen arrangerar valet ensam ska fackavdelningen tillsätta en valnämnd. I valnämnden ska delta minst **fem styrelsemedlemmar** från fackavdelningen. Hela styrelsen kan också fungera som valnämnd. **En styrelsemedlem som kandiderar i valet kan dock inte vara medlem i valnämnden.** Valnämnden väljer bland sig en ordförande och en sekreterare. Valnämndens konstituerande möte kan hållas till exempel i samband med ett styrelsemöte och från det konstituerande mötet skrivs ett eget protokoll.

Om flera fackavdelningar arrangerar valet tillsammans ska man tillsätta en centralvalnämnd. **Till centralvalnämnden kallas minst två representanter från varje fackavdelning:** fackavdelningens ordförande och en annan styrelsemedlem som styrelsen väljer bland sig. **En kandidat som kandiderar i valen kan dock inte representera fackavdelningen.** Om fackavdelningens ordförande kandiderar till (huvud)förtroendeman ska vice ordföranden representera fackavdelningen på mötet.

Det är ordföranden för den största fackavdelningen som sammankallar mötet ifall fackavdelningarna inte kommit överens om något annat. På förbundets webbplats superliitto.fi/fortroendemannaval finns en förteckning över fackavdelningarna i storleksordning. **Kallelserna till centralvalnämndens konstituerande och övriga möten ska skickas i god tid och senast en vecka före mötet till fackavdelningarnas egna e-postadresser.**

Centralvalnämndens konstituerande möte kan ordnas antingen elektroniskt – till exempel via Teams – eller som närvaromöte. Från centralvalnämndens konstituerande möte skrivs ett protokoll som skickas elektroniskt till alla fackavdelningar som hör till centralvalnämnden. Det ursprungliga protokollet arkiveras efter valet (se *Arkivering av valdokument* s. 39). Det finns en färdig mall för protokollet på webben superliitto.fi/fortroendemannaval.

Valnämndens/centralvalnämndens uppgifter ✓

Valnämnden eller centralvalnämnden ansvarar för att förbereda och genomföra valet. Innan valet inleds ska (central)valnämnden i sitt konstituerande möte bestämma om:

- när valet inleds
- kandidatnomineringen: till vilket datum ska kandidaterna till huvudförtroendemän nomineras och vem som mottar och kontrollerar både kandidathandlingarna och kandidaternas valbarhet (om man tillsätter en centralvalnämnd ska varje fackavdelning behandla sina egna medlemmars kandidathandlingar)
- tidpunkt för en eventuell omröstning
- datum för valmöte.

(Central)valnämndens uppgifter är också att:

- skriva och publicera valmeddelandet
- utarbeta kandidathandlingarna
- se till att kandidatnomineringen går rätt till
- konstatera godkända kandidater efter en avslutad kandidatnominering (om man tillsatt en centralvalnämnd ska varje fackavdelning meddela sina egna godkända kandidater)
- konstatera valsätt (sämjoval eller omröstning) utifrån antalet kandidater
- skicka de uppgifter som behövs för en eventuell omröstning till förbundets kontor inom utsatt tid
- motta valresultatet från förbundets kontor
- utse/vid behov välja förtroendemän
- sammankalla valmöte för att avsluta valet och skicka in en kopia på mötesprotokollet till förbundet som skyddad e-post
- ansvara för uppgifterna efter valet, såsom anmälningar, fullmakter och arkivering
- instruera medlemmarna i alla valfrågor.

Tidsschema för valet

Valet i baskommunen ska genomföras mellan 15.9. – 24.11.2023. Vid planering av ett tidsschema för valet ska (central)valnämnden notera följande:

- valmeddelandet ska publiceras senast en vecka innan kandidatnomineringen inleds
- kandidatnomineringen pågår i två veckor
- vid eventuell omröstning ska handlingarna vara förbundet tillhanda minst fem vardagar innan omröstningen börjar
- omröstningen pågår i tio dagar
- (central)valnämnden får resultatet från förbundet senast två vardagar efter att omröstningen avslutats
- efter valet och senast 24.11. ska (central)valnämnden ordna ett valmöte som avslutar valet
- anmälningar om invalda huvudförtroendemen och utsedda förtroendemen ska skickas till arbetsgivare och till förbundets medlemsenhet direkt efter valmötet och senast 26.11.

Valmeddelande

I valmeddelandet berättar man för medlemmarna om förtroendemannavalet, meddelar tidpunkten för valet och informerar om hur man kan delta i valet. Valet börjar då valmeddelandet publiceras. **Valmeddelandet ska publiceras** på arbetsplatsernas anslagstavlor, fackavdelningarnas webbsidor och eventuella sociala mediekanalet **en vecka innan kandidatnomineringen inleds**. Dessutom ska varje fackavdelning skicka valmeddelandet per e-post till sina egna röstberättigade medlemmar.

Direkt efter att tidpunkten för valet är bestämd och innan det officiella valmeddelandet publiceras ska man informera medlemmarna om valet och uppmuntra dem att delta både som kandidater och genom att rösta.

Det finns en färdig dokumentmall för valmeddelandet på webben superliitto.fi/fortroendemannaval.

KANDIDATUR

Alla valbara SuPer-medlemmar kan ställa upp i baskommunens förtroendemannaval (se *Rösträtt och valbarhet* s. 25). **Man ställer i första hand upp som kandidat till posten som huvudförtroendeman.** Det går inte att enbart kandidera till posten som vice huvudförtroendeman.

Kandidatnominering

Kandidatnomineringen börjar en vecka efter att (central)valnämnden har publicerat valmeddelandet. **Kandidatnomineringen är obligatorisk i förtroendemanna valet.** Kandidatnomineringen måste genomföras även om man i förväg vet att det bara finns en kandidat. (Central)valnämnden ansvarar för att kandidatnomineringen går till enligt reglerna.

Man måste reservera tillräckligt med tid för kandidatnomineringen så att alla intresserade har möjligheten att kandidera. **Rekommenderad tid för kandidatnomineringen är minst två veckor.**

Att ställa upp som kandidat

Man ställer upp som kandidat genom att fylla i kandidathandlingen. Kandidaten anmäler sig själv genom att fylla i kandidathandlingen och skicka den inom utsatt tid till fackavdelningens styrelse enligt instruktionerna från (central)valnämnden.

Fackavdelningen kontrollerar kandidathandlingen och kandidatens valbarhet och skickar vid behov den godkända kandidatens uppgifter till centralvalnämnden. Om kandidaten inte är valbar och kandidaturen avslås eller om kandidathandlingen är bristfälligt ifyllt ska det omedelbart meddelas till kandidaten. Kandidaten har då möjligheten att rätta till bristfälliga uppgifter. Efter att nomineringstiden gått ut ska man reservera några dagar för att behandla rättelser. **Fackavdelningen måste godkänna alla valbara kandidater som anmält sig inom utsatt tid.**

Att anmäla sig som baskommunens förtroendemän

Alla valbara SuPer-medlemmar kan anmäla sig som förtroendemän i baskommunen. Man anmäler sig genom att fylla i en särskild blankett och skicka den till fackavdelningen enligt instruktionerna som finns på blanketten. Blanketten finns på valsidan på webben superliitto.fi/fortroendemanna-valet.

Kandidathandling

Med kandidathandlingen ställer kandidaten upp i valet. Man kan med fördel bifoga kandidathandlingen till valmeddelandet. Då är det enkelt för medlemmarna att ställa upp i valet. **Kandidaten ska skicka den ifyllda kandidathandlingen till sin fackavdelning enligt instruktionerna inom utsatt tid.**

Genom att underteckna kandidathandlingen godkänner kandidaten att hennes/hans kandidatuppgifter behandlas av valarrangören och att uppgifterna kan publiceras till exempel på fackavdelningens webbplats. Det finns en färdig mall för kandidathandlingen på webben superliitto.fi/fortroendemannaaval.

Kandidathandlingarna i original ska sparas av kandidatens fackavdelning fram till 31.3.2024 och efter det ska de förstöras enligt bestämmelserna om dataskydd (se *Det viktiga dataskyddet* s. 10).

Att dra tillbaka kandidaturen

Vill en kandidat dra tillbaka sin kandidatur innan omröstningen inleds, måste hon/han meddela det per e-post till sin fackavdelnings e-postadress senast fem dagar innan omröstningen börjar. Anmälningar som anländer senare kan inte noteras och eventuella röster som kandidaten får gå till spillo.

VALSÄTT

Efter att kandidatnomineringen har avslutats ska (central)valnämnden konstatera valsätt. Valsättet beror på antalet kandidater. Finns det efter en avslutad kandidatnominering färre eller lika många kandidater som lediga huvudförtroendemannaposter har det uppstått ett sämjoval. Ifall det finns flera kandidater än det finns lediga huvudförtroendemannaposter blir det omröstning. **Oavsett valsätt avslutas valet alltid med (central)valnämndens möte** (se *Baskommunens valmöte* s. 33).

(Central)valnämnden ska sammanträda för att konstatera valsätt så fort kandidatnomineringen har avslutats. Man ska gärna komma överens om mötesdatumet redan i förväg. Kallelsen till mötet ska skickas i god tid och senast en vecka före mötet till fackavdelningarnas egna e-postadresser. Ifall det uppstått sämjoval ska valresultatet och valets gång antecknas i protokollet. Då behövs det inget separat valmöte. Dessutom ska man utse och protokollföra kommunens förtroendemän. Finns det fler anmälda än det finns förtroendemannaposter och de anmälda inte sinsemellan har kommit överens om hur posterna fördelas ska (central)valnämnden genomföra valet.

Blir det omröstning ska valmötet hållas senast 24.11.2023.

Ifall alla huvudförtroendemannaposter inte blir fyllda och kandidater till de lediga posterna hittas senare ska man förrätta ett fyllnadsväl (se *Baskommunens fyllnadsväl* s. 34).

Sämjoval

Finns det efter en korrekt genomförd kandidatnominering (se *Kandidatnominering* s. 30) färre eller lika många kandidater som lediga huvudförtroendemannaposter uppstår det sämjoval. Då behövs det ingen omröstning utan valresultatet konstateras i (central)valnämndens möte och skrivs i protokollet. Fackavdelningarna ska informera medlemmarna om att det inte behövs någon omröstning och meddela valresultatet.

Om ingen ställer upp som kandidat i valet ska man anteckna i protokollet att man på grund av att det inte fanns några kandidater inte kunde genomföra valet.

Omröstning

Ifall det efter att kandidatnomineringen har avslutats finns flera kandidater än det finns lediga huvudförtroendemannaposter blir det omröstning. **Endast de medlemmar som huvudförtroendemannen kommer att representera får delta i omröstningen.** Omröstningen sker elektroniskt under den tid som (central)valnämnden har bestämt. Länkarna till omröstningen skickas till medlemmarna från förbundets kontor.

Efter att nomineringstiden gått ut ska kandidatens/kandidaternas fackavdelningar kontrollera att kandidaten/kandidaterna är valbara. Blir det omröstning ska (central) valnämndens sekreterare skicka kopior på kandidathandlingarna med blanketten *Begäran om omröstning* till förbundet med skyddad e-post från <https://securemail.superliitto.fi> (mottagare *Lmvaalit*).

Man ska fylla i all information på blanketten och den skickas till förbundet tillsammans med kandidathandlingarna. **Dokumentet ska vara förbundet tillhanda senast fem vardagar innan omröstningen inleds.** Om dokumenten är ofullständiga eller kommer för sent kan omröstningen inte genomföras under planerad tidpunkt.

Man skickar från förbundets kontor elektroniska länkar till omröstningen till alla röstberättigade medlemmar. Röstningstiden börjar kl. 00.15 den dagen som (central) valnämnden bestämt. Röstningstiden är 10 dagar och avslutas kl. 16.00 den tionde dagen. Efter att omröstningstiden gått ut, senast två vardagar efter sista röstningsdagen, skickas valresultatet per e-post till fackavdelningen/fackavdelningarna, (central) valnämndens sekreterare och ordförande samt till kandidaterna.

(Central)valnämnden ska ordna ett valmöte efter att valresultatet ges tillkänna.

Att informera medlemmarna

(Central)valnämnden ansvarar för att alla röstberättigade medlemmar får information om valets tidpunkt och omröstning. Vid informering ska man utnyttja till exempel e-post, anmälningstavlorna på arbetsplatserna, fackavdelningens webbsidor och sociala medier. **Förbundet marknadsför inte valet utan endast skickar länkar till omröstningen till de röstberättigade medlemmarna.**

Fackavdelningarna ska i god tid påminna medlemmarna om att uppdatera e-postadressen. **Endast de medlemmar som har en fungerande e-postadress i medlemsregistret kan delta i baskommunens omröstning.**

BASKOMMUNENS VALMÖTE

Baskommunens förtroendemannaval avslutas alltid med ett valmöte oavsett om det uppstått sämjoval eller om det blir omröstning. Valmötet kan ordnas elektroniskt via Teams. I valmötet deltar medlemmarna i (central)valnämnden.

Om det uppstått sämjoval kan valmötet hållas i samband med att man konstaterar valsättet (se *Valsätt* s. 31). I annat fall ska valmötet ordnas efter att valresultatet blivit klart. **Valmötes ska hållas senast 24.11.2023** så att (central)valnämnden hinner meddela de invalda förtroendemännen till arbetsgivaren och till förbundets medlemsenhet och att anmälningarna kan behandlas i tid. Kallelsen till mötet ska skickas i god tid och senast en vecka före mötet. Kallelsen skickas till fackavdelningarnas egna e-postadresser.

I valmötet går man igenom och antecknar i protokollet valets gång och valresultatet. Dessutom ska man utse och protokollföra områdets förtroendemän. Finns det fler anmälda än det finns förtroendemannaposter och de anmälda inte sinsemellan har kommit överens om hur posterna fördelas ska (central)valnämnden fatta beslutet.

Man går igenom punkterna i den ordning som de står på föredragningslistan. Det finns en färdig dokumentmall för föredragningslistan/protokollet på superliitto.fi/fortroendemannaval. Man ska skicka en kopia på protokollet till alla fackavdelningar som deltog i mötet till deras e-postadresser superXXX@superliitto.fi (XXX ska ersättas med fackavdelningens nummer) samt till förbundet. Kopian till förbundet ska man skicka in som skyddad e-post på <https://securemail.superliitto.fi> (mottagare *Lmvaalit*). Protokollet i original ska man arkivera (se *Arkivering av valdokument* s. 39).

Valet avslutas då valresultatet har bekräftats och valmötet har ordnats.

Efter valmötet

Efter valmötet ska fackavdelningarna meddela valresultatet till sina medlemmar, anmäla de invalda/utsedda (huvud)förtroendemännen till arbetsgivaren och förbundets medlemsenhet samt ge fullmakt åt huvudförtroendemännen att förhandla för fackavdelningen. Fackavdelningarna ansvarar även för arkiveringen av valhandlingarna. Om flera fackavdelningar varit med och arrangerat valet tillsammans är det den fackavdelning som ordföranden för centralvalnämnden hör till som ansvarar för arkiveringen av valhandlingarna. Man kan läsa mera om anmälningar, fullmakt och arkivering i avsnittet *Efter valet* (s. 38).

VAL AV KOORDINERANDE/FÖRHANDLANDE HUVUDFÖRTROENDEMAN

Har man i baskommunen valt flera än en huvudförtroendeman är det att rekommendera att huvudförtroendemännen bland sig väljer en koordinerande/förhandlande huvudförtroendeman. Det underlättar samarbetet mellan huvudförtroendemännen och fackavdelningen samt samarbetet mellan förbundet och huvudförtroendemännen. Det kan också hända att arbetsgivaren inte godkänner alla huvudförtroendemännen till förhandlingsbordet och då fungerar den koordinerande huvudförtroendemannen också som förhandlare.

Till den koordinerande/förhandlande huvudförtroendemannen väljs den kandidat som i valet fått mest röster ifall huvudförtroendemännen inte sinsemellan kommer överens om något annat. Om huvudförtroendemännen valts genom sämjoval kommer de sinsemellan överens om vem som blir koordinerande/förhandlande huvudförtroendeman. Kommer man inte överens är det lotten som avgör valet.

BASKOMMUNENS FYLLNADSVÄL

Om en huvudförtroendeman eller förtroendeman av någon orsak avgår under mandatperioden förrättas ett fyllnadsväl. **Om en huvudförtroendeman avgår under mandatperioden, väljer man vice huvudförtroendemannen till ny huvudförtroendeman. En ny vice huvudförtroendeman väljer man genom ett fyllnadsväl.** Om vice huvudförtroendemannen avgår under mandatperioden, ska fackavdelningen även då förrätta ett fyllnadsväl. **Alla förändringar ska meddelas till medlemmarna och anmälas både till medlemsenheten på förbundet och till arbetsgivaren (se s. 38).**

Man ska också arrangera ett fyllnadsval om det efter valet finns lediga (vice)huvudförtroendemannaposter och kandidater dyker upp senare.

Behöver man förrätta ett fyllnadsval eller utse nya förtroendemän under mandatperioden ska man kontakta förbundet (yleishallinto@superliitto.fi) för närmare instruktioner.

Man ska alltid meddela alla nya uppdragsinnehavare till både arbetsgivaren, förbundets medlemsenhet och till medlemmarna.

BASKOMMUNENS FÖRTROENDE- MANNAVAL 2023

Förbundets
valutbildningar

Augusti

Förbundets
valutbildningar

September

Uppdatering av
medlemsuppgifter

**senast tre
veckor innan
valet inleds**

Kartläggning av
förtroende-
mannaläget

Förhandlingar
med
arbetsgivaren

(Central)
valnämndens
konstituerande
möte

**tidigast
15.9.2023**

- bestämma tidtabell för valet
- utarbeta valmeddelandet och kandidathandlingarna
- bestämma datum och tillvägagångssätt för kommande möten

Organisering
av valet

**mellan
15.9. och
24.11.2023**

Publicering av
valmeddelandet

**senast en vecka
innan kandidat-
nomineringen
inleds**

Kandidat-
nominering

**ska pågå
i minst två
veckor**

**Valresultatet
meddelas
till medlem-
marna**

Sämjoval

- Valresultatet bekräftas
- Förtroendeman utses/väljs
- Valet avslutas

Omröstning

- Alla dokument som behövs för omröstning ska skickas till förbundet [senast 5 vardagar innan omröstningen börjar]
- Elektronisk omröstning [röstningstid 10 dagar]
- Valresultatet från förbundet [2 vardagar efter sista röstningsdagen]
- (Central)valnämndens valmöte [senast 24.11.2023]
 - valresultatet bekräftas
 - förtroendeman utses/väljs
 - valet avslutas

(Central)
valnämnden
konstaterar i sitt
möte valsättet

**Sämjoval
eller
omröstning?**

**efter en avslutad
kandidat-
nominering**

November

De invalda (huvud)förtroendemännen anmäls till förbundets medlemsenhet och till arbetsgivaren

**senast
26.11.2023**

December

Fullmakt åt
de valda
huvudförtroende-
männen

**senast
31.12.2023**

Protokollet från
valmötet till
förbundet och
arkivering av
valhandlingarna

**senast
31.12.2023**

**Förtroende-
manna-
uppdraget
börjar**

EFTER VALET

Efter valet finns det fortfarande många saker kvar som fackavdelningen/centralvalnämnden måste sköta om. Valresultatet ska anmälas till medlemmarna genom olika kanaler och de invalda ska anmälas skriftligt både till arbetsgivaren och till förbundets medlemsenhet. Dessutom ska fackavdelningarna ge fullmakt åt de invalda huvudförtroendemännen. En kopia på protokollet från (central)valnämndens valmöte ska skickas in till förbundet som skyddad e-post på <https://securemail.superliitto.fi> (*Lmvaalit* som mottagare). Som rubrik för e-postmeddelandet ska man skriva namnet på det aktuella välfärdsområdet och datumet för valmötet.

Till slut ska man arkivera alla valdokument i original förutom kandidathandlingarna som efter 31.3.2024 ska förstöras på ett korrekt sätt. För varje uppgift borde man utse en ansvarsperson, som ser till att uppgiften blir skött.

Alla blanketter som behövs för fullmakter och anmälningar finns på webben superliitto.fi/fortroendemannaav.

ANMÄLNINGAR TILL FÖRBUNDET OCH ARBETSGIVAREN

Efter valet ska de invalda (vice) huvudförtroendemännens och utsedda förtroendemännens egna fackavdelningar fylla i blanketten *Anmälan om förtroendeuppdrag inom den offentliga sektorn*. Blanketten ska skickas in till SuPers medlemsenhet enligt instruktionerna på blanketten senast 26.11.2023. **Anmälan är obligatorisk och måste göras för varje invald person även om den nyvalda personen är samma som under förra mandatperioden.** Korrekta uppgifter i SuPers förtroendemannaregister garanterar att informationen går smidigt och snabbt till de invalda (huvud)förtroendemännen och de får möjligheten att delta i utbildningarna.

Anmälan om de invalda (huvud)förtroendemännen ska även skickas till arbetsgivaren, antingen med en särskild blankett eller som man kommit överens om med arbetsgivaren. Anmälan till arbetsgivaren ska även göras om vice huvudförtroendemannen vikarierar för huvudförtroendemannen eller om man väljer en ny huvudförtroendemann mitt i perioden. Man ska alltid meddela alla förändringar och eventuella vikariat till förbundets medlemsenhet som skyddad e-post på <https://securemail.superliitto.fi> (*Jäsenyysasiat* som mottagare). När det gäller vikariat ska man även meddela hur länge vikariatet gäller.

FULLMAKT ÅT HUVUDFÖRTROENDEMÄNNEN

Fackavdelningen måste ge fullmakt att förhandla om lokala avtal åt **alla** huvudförtroendemen som representerar medlemmarna. Man ska samtidigt ge fullmakt även åt vice huvudförtroendemen. Då går det smidigt att vikariera vid behov.

Fackavdelningens namntecknare – dvs. fackavdelningens ordförande **eller** vice ordförande tillsammans med sekreteraren **eller** kassören – skriver under fullmakten och ordföranden skickar den elektroniskt till (förhandlande/koordinerande) huvudförtroendemannen som skickar en kopia till andra befullmäktigade och till arbetsgivaren vid behov.

Huvudförtroendemen som fått fullmakt kan endast förhandla om lokala avtal. Lokala avtal godkänns eller avslås såsom fackavdelningens stadgar föreskriver (§ 10).

ARKIVERING AV VALDOKUMENT

Efter valet ska allt valmaterial arkiveras tills nästa val. **Man ska arkivera alla originaldokument med bilagor utom kandidathandlingarna som förstörs efter 31.3.2024.** Alla föredragningslistor, mötesprotokoll, deltagarlistor och andra möjliga bilagor i original ska samlas i en mapp och arkiveras på samma ställe som fackavdelningens övriga material.

Det är fackavdelningens styrelse som ansvarar för arkiveringen av materialet. Fackavdelningens styrelse kommer gemensamt överens om var dokumenten förvaras och alla styrelsemedlemmar ska vara medvetna om var man hittar dokumenten om de behövs senare. Är det flera fackavdelningar som har arrangerat valet tillsammans är det den fackavdelning som centralvalnämndens ordförande hör till som ansvarar för arkiveringen.

Vid arkiveringen ska man alltid ta hänsyn till dataskyddet (*Det viktiga dataskyddet s. 10*) **och alla eventuella kopior på valdokumenten ska förstöras.**

ATT ÖVERKLAGA UTGÅNGEN AV VALET

Om en medlem inom den invalda (huvud)förtroendemannens verksamhetsområde vill överklaga valresultatet eller andra brister i valets gång ska man göra det skriftligt inom 14 dygn från att valresultatet har publicerats. Överklagandet ska skickas till fackavdelningens styrelse.

Om fackavdelningen mottar ett överklagande ska man kontakta förbundet (yleishallinto@superliitto.fi) som behandlar överklagandet tillsammans med (central)valnämnden. Vid eventuella oenigheter är det SuPers förbundsstyrelse som avgör ärendet.

SAMARBETE MELLAN FÖRTROENDEMÄNNEN OCH FACKAVDELNINGEN

En regelbunden kontakt mellan (huvud)förtroendemännen och fackavdelningarna är grunden till den lokala intressebevakningen. Fackavdelningens styrelse ska med jämna mellanrum kalla (huvud)förtroendemännen till sina möten och huvudförtroendemannen ska regelbundet informera fackavdelningarnas medlemmar om aktuella ärenden.

På fackavdelningens stadgeenliga möten är det viktigt att tillsammans med medlemmarna gå igenom de viktigaste nyheterna inom intressebevakningen. **Huvudförtroendemannen ska regelbundet skicka information, till exempel elektroniskt, till förtroendemännen och fackavdelningarna.** Det är fackavdelningarnas och förtroendemannens ansvar att huvudförtroendemannen får information från arbetsplatserna.

Det är viktigt med regelbundna möten. Ansvaret för mötena har fackavdelningen och förtroendemannen gemensamt. Ifall arbetsgivaren inte ersätter huvudförtroendemannens resekostnader till fackavdelningarnas möten, ska fackavdelningarna gemensamt stå för dem. Elektroniska möten, till exempel via Teams, är effektiva och sparar både tid och pengar.

Samarbete inom välfärdsområdena är mycket viktigt då huvudförtroendemannens verksamhetsområden är väldigt stora. En effektiv intressebevakning och hantering av stora helheter kräver ett aktivt samarbete mellan området alla fackavdelningar och (huvud)förtroendemen.

OM FÖRTROENDET FÖRSVINNAR

Ett fungerande samarbete mellan alla funktionärer är grunden till fackavdelningens verksamhet. Ibland kan det dock uppstå problem och konflikter i samarbetet. Konfliktsituationer ska främst lösas med en öppen dialog mellan fackavdelningens styrelse och (huvud)förtroendemannen. För att lösa konflikten ska styrelsen höra alla parter innan några andra åtgärder vidtas.

Om det kommer kritik om (huvud)förtroendemannens agerande från dem som (huvud)förtroendemannen representerar **ska man begära kritiken skriftligt och det måste tydligt framkomma vilka uppgifter (huvud)förtroendemannen misskött.**

Har (huvud)förtroendemannen bevisligen misskött sina uppgifter och konflikten inte löser sig med diskussion kan (huvud)förtroendemannen som sista alternativ – med majoritetsbeslut – tvingas avgå från sitt uppdrag. Det finns separata anvisningar för processen. **Innan man inleder en eventuell avskedsprocess ska fackavdelningen alltid vara i kontakt med förbundets kontor** (yleishallinto@superliitto.fi).

KOMMUNIKATION SOM EN DEL AV ETT FRAMGÅNGSRIKT VAL

Effektiv kommunikation har en central roll i framgångsrika och demokratiska val. Ju mer medlemmarna vet om valet desto mer aktivt deltar de. Därför kan det vara bra för fackavdelningen att göra en egen kommunikationsplan inför valet.

KOMMUNIKATIONSPLANEN BEAKTAR:

- vad berättar vi om valet?
- varför berättar vi det?
- för vem berättar vi?
- hur berättar vi?
- när berättar vi?
- vem berättar?

Att på förhand planlägga och komma överens om arbetsfördelningen underlättar en effektiv och aktuell kommunikation.

ANVÄND ALLA INFORMATIONSKANALER

För en välfungerande kommunikation ska man gärna utnyttja olika informationskanaler och -sätt: e-post, fackavdelningens webbsidor, textmeddelanden, brev, anmälningstavlorna på arbetsplatserna och tidningsannonser. Sociala medier är en effektiv informationskanal men man ska komma ihåg att alla inte använder sociala medier och därför även använda andra kanaler.

Ett billigt och effektivt sätt att informera är att skicka informationen till medlemmarnas personliga e-postadresser. E-postadresserna hittar man i Aktiivin SuPer. **Vid hantering av medlemsuppgifter ska kraven från dataskyddet alltid tas hänsyn till. Man får aldrig publicera några medlemsuppgifter utan medlemmens samtycke.** När man skickar e-post till medlemmarna ska e-postadresserna alltid läggas in som dold kopia.

ATT PRESENTERA KANDIDATERNA

Det är viktigt att medlemmarna känner till kandidaterna. Då ökar röstningsdeltagandet och det är lättare att bestämma vem man ska rösta på. Fackavdelningen kan presentera kandidaterna via sina webbsidor och sociala medier. Dessutom kan man bjuda in kandidaterna till fackavdelningens evenemang för att presentera sig. **Alla kandidater ska behandlas lika.**

Kandidaterna ska också uppmuntras till att göra eget kampanjarbete. En bra och gratis kanal att marknadsföra sin kandidatur är till exempel sociala medier. I valet inom välfärdsområdena har kandidaterna möjlighet att presentera sig i valgalleriet. Det lönar sig för kandidaterna att förbereda sin presentation och bild i god tid. **Fackavdelningens medlemslistor får inte användas till personligt valarbete även om kandidaten på grund av sitt uppdrag på fackavdelningen har tillgång till dem.**

Tips för valarbete

På webben superliitto.fi/fortroendemannaval finns en tipslista för ett lyckat valarbete. Den innehåller viktiga saker om kandidatur och val samt erbjuder kandidaterna tips och råd för till exempel marknadsföring och valkampanj.

UPPDATERING AV KONTAKTUPPGIFTERNA

Inga meddelanden går fram om adressen inte stämmer. **Man ska alltså komma ihåg att regelbundet påminna medlemmarna om uppdatering av kontakt- och anställningsuppgifterna.** Enklast går det via Oma SuPer-tjänsten på webben. Uppdaterade medlemsuppgifter är nyckeln till en effektiv intressebevakning.

Även fackavdelningens och funktionärernas kontaktuppgifter ska vara uppdaterade på fackavdelningens webbplats. Funktionärerna ska ge sitt samtycke för publicering av kontaktuppgifterna med en särskild blankett som finns på medlemssidorna. **Fackavdelningens ordförande ska regelbundet läsa fackavdelningens e-post** och svara på medlemmarnas eventuella kontaktförsök. Informationen från förbundet till fackavdelningarna – bl.a. om förtroendemannavalen – skickas alltid till fackavdelningarnas egna e-postadresser. Har man problem med fackavdelningens e-post ska man omedelbart kontakta förbundet (yleishallinto@superliitto.fi).

ARBETA NÄRA MÄNNISKOR

SuPer är Finlands största fackförbund för personer som har avlagt examen på andra stadiet inom social- eller hälsovårdsbranschen eller i pedagogisk verksamhet och handledning samt för studerande inom dessa branscher. SuPer är det enda förbundet som fokuserar på intressebevakning för närvårdare och primärskötare.

FINLANDS NÄRVÅRDAR- OCH PRIMÄRSKÖTARFÖRBUND SUPER RF

Banmästargatan 12, 00520 Helsingfors

tfn 09 2727 910

superliitto.fi/pa-svenska

SUPER